

Prešernovo
gledališče
Kranj

Direktor Prešernovega gledališča

Milan Marinič

Organizacija obiska

Jakob Kurat

Uprava / 064 222 701

Blagajna / 064 222 681

Telefaks / 064 223 534

Glavni trg 6, 4000 Kranj
uprava 064/222 701, 222 681
blagajna 064/222 681
telefaks 064/223 534
e-mail: presern-gled@s5.net

28. Teden

**slovenske
drame**

1.-10. april 1998

Kazalo

- 2** Repertoar
28. Tedna slovenske drame
- 3** Zapiski o slovenski dramatiki
pred prelomom tisočletja
- 9** Premierske uprizoritve
slovenskih dramskih besedil
- 34** 27. Teden slovenske drame
- 38** Evidentirana besedila
za letošnjo
"Nagrado Slavka Gruma"
- 39** Razpis
"Nagrade Slavka Gruma"

Repertoar

28. Tedna slovenske drame

repertoar

1. APRIL	Rudi Šeligo: Svatba
SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
2. APRIL	Milan Jesih: Deseti raček
MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO LJUBLJANA
2. APRIL	Sebastjan Horvat, Klavdija Zupan,
Nataša Matjašec: Elizabeth
GLEDALIŠČE PTUJ
3. APRIL	Svetlana Makarovič: Kokokoška Emilija
LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
3. APRIL	Nebojša - Pop Tasić:
Kabaret Karla Jedermana
SNG DRAMA MARIBOR
4. APRIL	Matjaž Zupančič: Nemir
SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
5. APRIL	Kristijan Muck: Imena igre
SKUPINA KDO LJUBLJANA
6. APRIL	Marjan Pungartnik: Prihaja cirkus!
LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR
6. APRIL	Iztok Lovrič: Limonada
GLEDALIŠČE GLEJ & GRAPEFRUIT LJUBLJANA
7. APRIL	Milan Jesih: Kobila
PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA
8. APRIL	Boris A. Novak: Hiša iz kart
SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
9. APRIL	Damir Zlatac - Frey: Tirza
SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
10. APRIL	Vinko Möderndorfer: Jožef in Marija
CAFÉ TEATER LJUBLJANA

Zapiski o slovenski dramatiki pred prelomom tisočletja

1.

Ni še dolgo tega, tja v začetke devetdesetih let sega spomin, ko se je veliko govorilo o krizi slovenske drame. Z gledališke perspektive je bil to čas Pandurjevega ikonografskega spektakla, pa obdobje razcveta plesnega teatra (Farič, Pograjc...), ko je dramsko besedilo izginjalo za obzorji gledaliških kulis in se je dramska zgodba krčila vase pod težo in veljavo igralčevega telesnega izraza, giba, zvoka in luči. Da je bil nenadni občutek o zatiranju in celo samovoljnem izkoriščanju dramske besede s strani gledaliških ustvarjalcev, na katerega so opozarjali nekateri domači dramski avtorji, v slovenskem prostoru še precej izrazitejši, je nedvomno pripomogla ena osrednjih vlog, ki jo je slovenska dramatika predtem - pred in ob menjavi desetletja - odigrala na prizorišču slovenskega kulturnozgodovinskega, družbenega in narodnega ozaveščanja. Spomnimo se le na Jančarjev *Veliki briljantni valček* ali Šeligovo *Ano*, dramski besedili, ki ju je z Grumovo nagrado počastil tudi Teden slovenske drame. Potem pa kot da se je hkrati s prelomom družbene in politične realitete Slovencev dogodil tudi neki prelom v slovenskem dramskem snovanju. Namesto da bi spremenjena družbena stvarnost pomenila izziv za

nove dramske podvige ter ponudila vznemirljive izkušnje, teme in motive literarnim, zlasti dramskim piscem, se je zgodilo, da je slovenska dramatika v primerjavi z ostalimi literarnimi in umetniškimi načini izražanja nekoliko zastala. "Da mal' si oddahne", "da mal' si počije' bi lahko o tem fenomenu zapisala s parafraziranjem Prešernove pesniške govorice, a morda se razlog za njen opaznejši zamolk skriva prejkone v dejstvu, da je bila ideja slovenstva, nove države kljub svoji realizaciji spričo vladavine iluzije novega in neznanega še vedno preblizu u-topičnosti, da bi lahko dramatika v njej našla mesto (topos) svojega izrekanja. Nova družbena razmerja se zaradi vseprežemajočega žara narodne ideje prvo leto ali dve po osamosvojitvi Slovenije še niso kazala v luči tiste temeljne konfliktnosti, ki je osnovni pogoj dramskega pisanja in ki je danes na vsakem koraku slovenskega političnega življenja več kot očitna.

11.

Dokaze za utemeljenost takega sklepanja se da pridobiti iz podatkov, da je zlasti po letu 1994 začelo naraščati ne le zanimanje za pisanje dramskih del, ki so bila evidentirana za Grumovo nagrado, pač pa predvsem število komično, tragikomično, groteskno ali farsično obarvanih dramskih besedil, ki se dotikajo vprašanj sodobne slovenske družbe, vsakodnevnih političnih razprtij, porajajočih

se znamenj potrošniške kapitalistične miselnosti... Izmed uveljavljenih dramatikov je z zanj tipično komediografsko samoironijo za pero, na primer, znova poprijel Tone Partljič (igre *Politika, bolezen moja, Gospa poslančeva* ali *Štajerc v Ljubljani*), s presenetljivo pisateljsko kondicijo mu sledi tudi Vinko Moderndorfer (komediji *Štirje letni časi* ali *Jožef in Marija*). Če samo z lanskega seznama evidentiranih besedil za Grumovo nagrado izpustim vrsto literarnih poskusov, ki se zaradi sorazmerno šibke dramske zasnove in skromnega vsebinskega materiala na odru niso uveljavili (Z. Hočvar: *Mož za Zofijo*, E. Sušnik: *Predsednikov razgovor*, F. Fajdiga: *Briljantni prstan*), pa sta na njem vsaj še dva dramska teksta, ki sodita v isto žanrsko območje, imenovano dramska karikatura aktualnega družbenega oziroma političnega dogajanja. V mislih imam Kobalovo satirično komedijo *Afrika* ali *Na svoji zemlji*, ki odstira pogled v zakulisje "zamejskih stvari" ter Lainščkovo dramo *Atentat na Janeza Janšo*, s katero ta uveljavljeni romanopisec v maniri Jančarjevega *Valčka* ali Flisarjeve igre *Kaj pa Leonardo*, torej izza rešetk umobolnice, spregovarja o "junakih" slovenske politike.

Všečna torej, toda lahko
 pridobljena bi bila misel, da se je
 sredi devetdesetih let slovenska
 iluzija o končni uresničitvi
 narodovega cilja kot že nekajkrat
 v zgodovini razbila ob tisočeri-
 čereh stvarnosti, da je realnost
 janusovsko zaobrnila obraz
 ideji, politika posamezniku, s
 tem pa je slovenska drama na
 odru znova pridobila svoj
raison d'être. Ne nazadnje
 tako sklepanje temelji
 predvsem na količinsko
 izmerjenih postavkah, ki o
 literaturi nikoli ne povedo prav
 veliko bistvenega. Ob
 podrobnejšem prebiranju se
 namreč izkaže, da Partljičeve in
 Möderndorferjeve, Lainščkove in
 Kobalove igre k sintagmi sodobna
 slovenska drama ne prinašajo kaj
 bistveno novega in še manj
 nakazujejo usmeritev slovenske
 dramatike ob prelomu tisočletja.
 Umeščajo se namreč v tisti tip
 dramskega pisanja, ki v zgodovini
 dramatike vedno znova drži zrcalo
 svojemu času, a ga hkrati ne
 preseže v smislu literarne oziroma
 umetniške večnosti, razvitja
 širših, občečloveških vprašanj in
 spoznanj ter inventivnega
 poigravanja z dramsko obliko.
 V okviru aktualne slovenske
 komedije je s postopki
 montiranja prizorov, mešanja
 dramskih žanrov (kriminalke,
 komedije, kabareta...) prejkone le Iztok Lovrič uspel
 razviti nekatere inovativnejše
 komediografske prijeme
 (predstave v Gleju: *Pouhn*
kufri, *Limonada...*).

Zato je bržkone treba zaobrniti pogled in se vprašati o tem, kaj o sodobni slovenski drami pred prelomom tisočletja govorijo tiste igre, ki so bile v zadnjih letih ovenčane z Grumovo nagrado?

Ali se da iz njih razbrati izrazitejšo težnjo in smernice najnovejšega dramskega pisanja na Slovenskem? Ne nazadnje je to zavezujoče vprašanje slehernega Tedna slovenske drame, kolikor v svojem imenu v prvi vrsti jasno nakazuje željo po tematiziranju slovenske dramske besede. Iz te perspektive pa se pokaže presenetljiva situacija: igre, kot so Jovanovičeva *Antigona*, Jančarjev *Halštat* ali Svetinova *Tako je govoril Zaratustra*, nagrajenke zadnjih let, se idejno-tematsko kot tudi oblikovno-slogovno med seboj izrazito razlikujejo. Jovanovič z *Antigono* s pomočjo starih dramskih motivov izpostavi brezumje balkanskega klanja, Jančar v *Halštatu* s sarkazmom in proznimi vložki, kakršne predstavljajo izpovedni monologi dramskih oseb na rampi, obdela aktualno temo "prekopavanja kosti". Svetina z zanj značilno privzdignjeno, pesnikujočo govorico, kot nam je znana že iz *Šeherezade* ali *Vrtov in golobice*, parodira Nietzschejevo idejo nadčloveka. Edini skupni imenovalec vseh treh dram se morda skriva v zaznavnem odmiku od ustaljenih vzorcev klasične dramske strukture, ki je posebej izrazit zlasti pri Jančarju in Svetini. Prvi svojo

dramsko pisavo primika k mejam proze, drugi v bližino pesništva. To je z vidika drame, katere struktura je pogojena tudi z njeno dvojno, literarno in gledališko eksistenco, vsekakor izredno zanimivo. Če je do sedaj dramska forma rasla in se ves čas oblikovala v okviru gledališča, se zdaj nenadoma zgodi, da se drama približa literaturi, pisani besedi, da se v njej znajdejo nekateri izrazitejši negledališki elementi. Vzgibe za tak obrat je treba nedvomno iskati v razmerjih med gledališčem in dramo v današnjem času: sodobna dramska struktura je odraz dolgo bojevanega in na začetku devetdesetih let izbojevanega boja gledališča za svobodno razpolaganje z dramskim besedilom, je odgovor dramskih piscev na samovoljno poigravanje gledališča z njihovo dramsko predlogo, je odgovor na stanje, ki vlada v gledališki umetnosti že vso desetletje. To pa pomeni, da lahko iz mozaika, ki ga sestavljajo najboljši slovenski dramski teksti zadnjih let, trenutno dobimo le vpogled v položaj dramatike na Slovenskem, ne pa tudi napovedi o njeni prihodnosti. Vendar je pomen Tedna slovenske drame prav v tem: da v svojem dvojnem poslanstvu, v svoji zavezanosti dramatiki na eni in gledališču na drugi strani vsako leto znova prikaže celovito sliko njunih aktualnih medsebojnih razmerij na Slovenskem.

Premierske uprizoritve slovenskih dramskih besedil

od marca 1997 do marca 1998

* *krstne uprizoritve*

- 15.03. 1997 * V. Möderndorfer: **Jožef in Marija**
(CAFÉ TEATER LJUBLJANA)
- 11.04. 1997 * R. Šeligo: **Razveza ali sveta sarmatska kri**
(SNG DRAMA MARIBOR)
- 19.04. 1997 * N. Pop - Tasić: **Kabaret Karla Jedermana**
(SNG DRAMA MARIBOR)
- 20.04. 1997 * S. Horvat, K. Zupan, N. Matjašec: **Elizabeth**
(GLEDALIŠČE PTUJ)
- 23.04. 1997 * I. Svetina: **Tako je umrl Zaratuštra**
(SNG DRAMA LJUBLJANA)
- 26.04. 1997 * S. Markovič: **Kokokoška Emilija**
(LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA)
- 16.07. 1997 * D. Zlatac Frey: **Tirza**
(SMG LJUBLJANA)
- 27.07. 1997 * M. Alujevič: **Grofica celjska**
(STUDIO DESIGN "DAN" CELJE)
- 14.09. 1997 * M. Jesih: **Deseti raček**
(MGL LJUBLJANA)
- 26.09. 1997 * M. Pungartnik: **Prihaja cirkus!**
(LG MARIBOR)
- 06.11. 1997 * V. Möderndorfer: **Pozor! Hudobe na delu!**
(SNG DRAMA MARIBOR)
- 14.11. 1997 * T. Partljič: **Gospa poslančeva**
(GLEDALIŠČE TONE ČUFAR JESENICE)
- 15.11. 1997 * B. A. Novak: **Hiša iz kart**
(SLG CELJE)
- 11.12. 1997 A. Medved: **Rendez - vous**
(ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA)
- 30.12. 1997 * K. Muck: **Imena igre**
(SKUPINA KDO LJUBLJANA)
- 23.01. 1998 * I. Lovrič: **Limonada**
(GLEJ & GRAPEFRUIT LJUBLJANA)
- 06.02. 1998 R. Šeligo: **Svatba**
(SLG CELJE)
- 08.02. 1998 * A. Rozman - Roza: **Pika**
(SMG LJUBLJANA)
- 04.03. 1998 * M. Zupančič: **Nemir**
(SLG CELJE)
- 05.03. 1998 * M. Jesih: **Kobila**
(PDG NOVA GORICA)

Šeligov dramski pasijon o degeneraciji biti sredi "tolp časov", ki pljuva reči v oči, je že splošno za presečnike. Precej veristična metarežija Matije Logarja ga oblikuje na način, ki ideološki pristop h gledališču zamenjuje za t. i. gledališko antropologijo, za vrnitev k človeku. V stilu dramskega teatra, ki ne prinese revolucije, a na standardno preskoči trenutno slovensko gledališko povprečje, v lepo odmerjeni maniri in občutenem razumevanju teksta režira šeligovski večer, ki hrani pretresljiv in vrhunsko senzibilen lirizem.

Primoz Jesenko, 'Dnevnik

Danes, sedemindvajset let po krstni uprizoritvi in objavi je Šeligova "moraliteta" z napetostjo med neposrednostjo in obdarjenostjo z božjim ter med izpraznjenostjo, ponarejeno lumpencivilizacijo enako aktualna - čeprav se nam je simulacija veliko bolj zažrla pod kožo - tudi zaradi izredno žmohtnega jezika, ki niha med banalnim, vsakdanjim in nabranimi poplitvenimi citati, pa vse do arhaičnega, iracionalnega jezika Jurija in Lenke.

Matej Bogataj, 'Delo

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Rudi Šeligo
Svatba

Režiser Matija Logar

Dramaturg Taras Kermauner

Lektor Arko

Scenograf Jože Logar

Kostumografinja Darja Vidic

Oblikovalec luči Izidor Korošec

Lenka Jagoda Vajt

Jurij Bojan Umek

Shizofrenik Rok Vihar

Taja Tina Gorenjak

Ciganka Eva Škofič - Maurer

Korbarjeva Anica Kumer

Grobar Bruno Baranović

Žagar Drago Kastelic

Policaž Zvone Agnež

'Desetega račka zamislil proti Andersenovi pravljici - grdi rački se namreč spreminjajo v lepe labode dandanes le še v kakšni pravljici ali v Hollywoodu, čisto zares pa očitno ne. Ostanajo taki, kot so se rodili, drugačni, nenavadni, za nekakšne splošne estetske in tako dalje kriterije tudi grdi.

Vladimir Kocijančič, Radio Slovenija

'Deseti raček, napisan v duhovitih poetičnih rimah, napolnjenih z vsemi mogočimi otroškimi in odraslimi aluzijami, je ves v detajlih, zdaj posmehljiv (tudi na lasten račun), potem spet prijazno sentimentalen, ves čas s kancem grenkobe in resignacije spričo razmer, kot vladajo med racami (in drugod), a veseskozi tudi s humorjem, niti malo pridigarški ali moralističen. Igra, dobra za otroke in druge ljudi, de se lahko smejejo in pri tem mogoče malo mislijo.

MESTNO GLEDALIŠČE
LJUBLJANSKO LJUBLJANA

Milan Jesih
**Deseti
Raček**

Andrej Inkret, Delo

Režiser Jaša Jamnik
Scenografinja Petra Veber
Kostumografinja Ana Matijević
Koreograf Brane Završan
Avtor glasbe Gregor Strniša
Lektorica Rudenka Nabergoj

Igrajo Gregor Čušin
Violeta Tomič
Maja Boh
Vera Per
Janko Petrovec
Jože Mraz

Gledališka Elizabeth se kot otrpla silhueta v dobrih tridesetih minutah pred občinstvom razgali do najbolj bolečih, tudi erotičnih spominov in se na novo sestavlja, prilagaja in vključuje v numerično in geometrijsko urejeni svet. S skrajno govorno in telesno disciplino je Nataša Matjašec oblikovala kultivirano podobo ženske v dialogu s svojimi spomini, s svojimi sencami in odmevi na zadržano odmerjene besede.

Lučka Gruden, Radio Maribor

Sebastijan Horvat, Klavdija Zupan, Nataša Matjašec

Elizabeth

Režiser Sebastijan Horvat

Dramaturginja Klavdija Zupan

Scenografinja in oblikovanje Petra Veber

Kostumografinja Ana Matijević

Lektor Arko

Glasba Drago Ivanuša

Igra Nataša Matjašec

Z-le na prvi vtis - enolično glasovno podobo brez vzponov in padcev nas Nataša Matjašec popelje skozi galerije raznovrstnih izraznih prijemov, jih posrka, sestavi in prevede v eno samo reducirano in najmočnejšo podobo.

Jedrt Jež, Slovenske novice

Izjemno sežeta, dopadljiva in mestoma tudi duhovita, minimalistična predstava, ki v vseh porah izpostavlja vprašanje o subjektivnem vrednotenju posameznika.

Roman Repnik, Dnevnik

Svetlana Makarovič

Kokokoška Emilija

(krstna uprizoritev)

Predstava o kokoški Emiliji je zasnovana izrazito dvoplastno, tako kot je tudi svet, v katerega je postavljena pripoved, dvojen. Gre namreč za svet ljudi in za svet živali, ki sta si, tako razumemo, zelo vsaksebi... Kakor pa je mogoče med kokoškami prepoznati marsikatero značilnost iz človeškega sveta, zamerljivost, prepirljivost, nevoščljivost, gizdalinstvo, ljubosumje in še in še, tako se ljudje v pripovedi vedejo živalsko nezgojeno, pravzaprav samo kričijo, se grizejo med sabo, ter kažejo svoje najbolj nebrzdane nagone. Lekcijo o prijaznosti, hvaležnosti in dobrotljivosti jih mora naučiti kokošji svet.

Tadeja Krečič, Radio Slovenija

Režija je uprizoritev postavila kot nevsiljivo sožitje človeka in lutke... Odnosi so jasni: lutke so tako velike, kot so kure v primerjavi s človekom, in vodijo jih nevidni animatorji. Vse je dogajanje popolnoma logično in prepričljivo. Vedro, smešno, uglaseno.

Lojze Smasek, Večer

Režiserka Svetlana Makarovič
 Pomočnik režije Marjan Bevk
 Dramaturg Matjaž Loboda
 Likovna zasnova lutk Jaka Judnič
 Scenograf Dušan Milavec
 Kostumografinja Jerneja Jambrek
 Glasba Svetlana Makarovič
 Glasbeni aranžma songov Mirko Vuksanovič,
 Svetlana Makarovič
 Postavitev luči Miran Udovič
 Korepetitorica Nada Žgur

Nadja Vidmar - Cilka, gospodinja
 poje Brigita Vrhovnik
 Karel Brišnik Lojz, njen mož
 Iztok Jereb Poveljnik gasilcev

LUTKE

GOVORLJO

VODLJO

KOKOKOŠKA EMILJA	Violeta Tomič	Peter Dougan
KOKOKOŠKA KIKA	Svetlana Makarovič	Sonja Kononenko
KOKOKOŠKA KLOTILDA	Ljerka Belak	Irena Zubalič Žan
KOKOKOŠKA KORINA	Nina Skrbinšek	Marko Velkavrh
PETELIN	Bogomir Veras	Jernej Slapernik
ZBOR GASILCEV	Karel Brišnik	Andrej Slinkar
	Bogomir Veras	Slavko Milošič
	Iztok Jereb	

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA MARIBOR

Nebojša Pop - Tasić

Kabaret Karla Jedermana

Režiser Jernej Lorenci

Oblikovalec glav Branko Hojnik

Tonski mojster Vlado Lipovec

Oblikovalec luči Roman Jarh

Nastopajo Alojz Svete

Alenka Cilenšek

Peter Ternovšek

Jure Ivanušič

Saša Mihelčič

Kabaret Karla Jedermana je avtorski projekt glasbenika, ki z zbrano ekipo pripoveduje občinstvu grenko humorno zgodbo za današnjo rabo in za vse večne čase. Namreč zgodbo o Karlu Jedermanu, Navadnem smrtniku, ki tiči v slehernem od nas, pa če smo bogati, revni, učeni, romantični ali razvratni. Smrt je tista pravična roka, na katero se v stiski celo po malem zanašamo.

Lučka Gruden, radio Slovenija

Kabaret Karla Jedermana je dramaturško odprta in svobodna odrska oblika, v katero so povezani prozni (tudi aforistični) in pesniški drobci o življenju in smrti, minljivosti in osamljenosti, družbeni in družinski nezadoščenosti... slehernika vseh krajev in časov. Je pesniški, muzikalni in odrski odziv na tiste univerzalne provine človekovega bivanja, ki so neodvisne od njegove rasne, nacionalne, socialne, stanovske, spolne... pripadnosti, a obenem tudi dovolj prepoznavna polemika tukajšnjega slehernika z njegovimi aktualnimi stiskami in zadregami v lokalnem prostoru in času.

Slavko Pezdir, Delo

ORKESTER

kontrabas **Tomaž Grom**

violina **Aleksander Guščin**

harmonika **Branko Rožman**

kitara **Nebojša Pop - Tasić**

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Matjaž Zupančič

Nemir

(krstna uprizoritev)

Režiser Mile Korun

Dramaturg Krištof Dovjak

Scenografinja in

kostumografinja Janja Korun

Lektor Arko

Nemir Matjaža Zupančiča je igra, ki prikazuje vdor nerazumljivega, divjega, sovražnega, pa hkrati tudi potentnega in čudno vabljivega v zdolgočaseno rutino obeh zakoncev Lemske, rahlo neurotičnih, kreativno ubitih in razdraženih, v varnost doma ujetih intelektualcev. Zdi se, da enako kot srhljive filme tudi Zupančičevo dramatično in Nemir posebej poganja napet odnos med znotraj in zunaj, med kakor varnostjo doma, to z vseh strani napadano kuliso - ki, da se razumemo, samo omogoča, da zlo prodre čisto od znotraj.

In potem, včasih bi to gotovo gledali skozi socialno optiko, se udarijo, spopad med emocionalnostjo in racionalizmom, ki se izživlja v vsakourstnih igrinah moči, je zabrisan, verbalen, nobena strast ne pride s kartami na dan, ta skrivnostna in že kar minimalistična brezstrastnost pa Nemir uvršča v bližino sodobne dramatike absurda.

Matej Bogataj, Delo

Nastopajoči

Stane Potisk	Aleksander Lemske
Milada Kalezić	Nataša Lemske
Miro Podjed	Benjamin Vatovec
Barbara Medvešček	Mija Vatovec
Renato Jenček	Andro
Tomaž Gubenšek	Pajac
Janez Bermež	Brazilec

GLEDALIŠČE GLEJ &
GRAPEFRUIT LJUBLJANA

Grapefruitovci ne lovijo multimedialnosti in tehnološke senzibilnosti časa z ustaljenimi frazami in prijemi. Kar pomeni, da brez mašinerij, njihove navzočnosti ali poudarjene odsotnosti s hitrostjo virtualnega rajanja drvijo čez svoje limonine sledi.

Jedrč Jež, Slovenske novice

Lovričeva Limonada se na "žajfaste serije" ne navezuje le vsebinsko in tematsko, marveč z njimi komunicira tudi na ravni strukture, same zgradbe zgodbe. Prizori, ki nas pripeljejo do srečnega in jokavega konca, drvijo mimo nas hitreje kot sami televizijski junaki.

Tadej Čater, Razgledi

Iztok Lovrič

Limonada

Režiser in scenarij Iztok Lovrič

Scenograf Damjan Škafar

Kostumograf Alan Hranitelj

Ples Miha Lampič

Glasba Yest & Alexander Pešut,
Demolition Group,
Party Sons, Bitterlemon,
Propellerheads,
Projekt Debela denarnica

Igrajo

Ivo Godnič k.g.
Peter Bajan
Barbara Medvešček
Gorazd Obersnel
Katja Šantl
Nina Fajdiga
Jure Sotler
Marko Miladinovič
Iztok Lovrič
David Furlan
Marko Simič
Peter Hvalica
Damjan Škafar
Matej Družnik

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR

Marjan Pungartnik

Prihaja cirkus!

(krstna uprizoritev)

Režiser in dramaturg Pavel Polak

Lutke, scenograf in

kostumograf Pavel Kalfus

Glasba Gregor Strniša

Lektorica Majda Potrata

Igrata Karla Godič

Danilo Trstenjak

Krstna uprizoritev besedila Marjana Pungartnika jemlje cirkus dobesedno - kot niz atraktivnih cirkuških točk, ki so navdih in izhodišče zgodbe nepretencioznih okvirov in simpatičnih songov.

Draž predstave je pridih nostalgije, ki jo nakazuje že scena, predvsem pa nostalgija po čudežu mehaničnih igrač, ki tudi v dobi digitalnih naprav presunejo s svojo preprostostjo in izvirnostjo.

Katarina Klančnik Kocutar, Razgledi

Ob preprostih napevih in "cirkuško" aranžirani instrumentalni spremljavi Gregorja Strniše sta protagonista Karla Godič in Danilo Trstenjak živahno in učinkovito utelesila tako naključni par z ulice kot tudi fantazijski cirkuški podobi obeh protagonistov cirkuškega dogajanja. Strogo in omejeno mehaniko tehnično domišljenih igrac sta bogatila s človeško toploto in neposrednostjo svojih odrskih postav ter zaokrožila sproščeno in fantazijsko odprto odrsko dogajanje v radoživ, očarljiv in vzgojno nevsiljiv lutkovni posladek za otroke vseh starosti.

SKUPINA KDO

Kristijan Muck
**Imena
igre**

Izris trilogije v koncertni izvedbi

Nastopajo

Nataša Matjašec
Brane Grubar
Kristijan Muck

Muck se hoče dokopati do resnice o svetosti jezika in bivanja tako, da "sistematično" in z eruptivno močjo ubeseduje nekatere klasične in tudi sodobne junake, nekaj izvirnih mitov pa vzpostavi tudi sam.

Muck je v svojem metaforičnem raztelesanju našega sveta brez svetega neprizanesljiv, njegova beseda prihaja vselej iz temelja, z dna, ki ga najde v telesu, vsakršnih "yamah" evropske zgodovine, Kristusu, vse pa uprizarja z igralsko "distanco", ki je v resnici do skrajnosti privedena in etično odgovorna igralska navzočnost.

Blaz Lukan, Delo

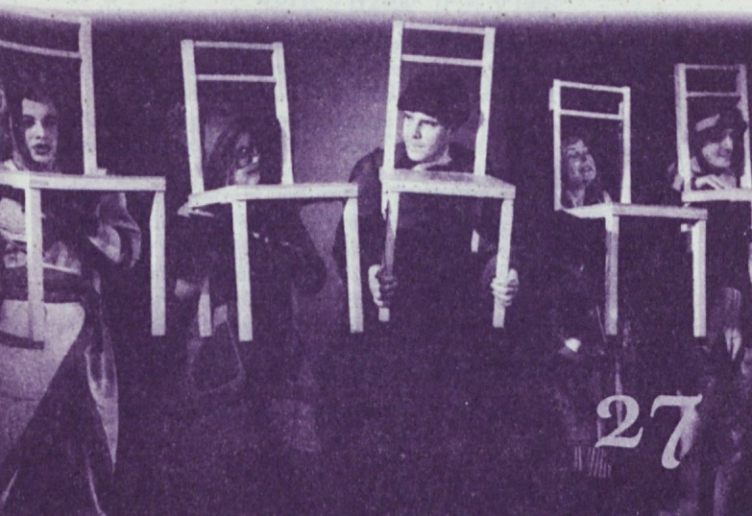
PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA

Milan Jesih
Kobila

Režiser Matjaž Zupančič
Dramaturg Miha Trefalt
Lektor Srečko Fišer
Scenograf Alen Ožbolt
Kostumografka Janja Korun
Gib Brane Završan
Glasba Mario Marolt
Oblikovalec luči Samo Oblokar
Asistentka kostumografke Tanja Lakovnik

Nastopajo

Nevenka Sedlar Bizeljka
Iztok Mlakar Bizeljč
Teja Glažar Hotnička
Milan Vodopivec Hotnik
Lara Jankovič Furtarca
Gorazd Jakomini Kobilar
Dušanka Ristić Luna

Nova gledališka igra
Milana Jesiha se
dogaja v imaginarni
hiši, med soseščino
sedmih stanovalcev. Od
tega jih je pet že na prvi
pogled popolnoma
smešnih ali vsaj čudnih...

Smešni in čudni so, vsaj
spočetka, ker so patentirani
narobeti - kar je za nas
normalne O.K., je za njih
namreč abnormalno: kar je
pametno, je zabito, lepo je
grdo, pokvarjenost princip,
morala je nemorala,
ljubeznivost psovka, bonton
neotesanost, umazanija
boljša od čednosti, zlato je
gnoj, gnoj je zlato itd. Vseh
petero jih je nedoločljive
starosti in stanu - vsi le
nekakšni splošni, med
seboj tudi ne ravno

diferencirani
"karakterji", s svojo
čredno pametjo in
nestrpnostjo do
"drugačnih" pa
očitno na neki
posebni način
"eksemplarični",
mogoče na slovenski
način.

V Jesihovi novi igri
ostaja vse, kar je, od
začetka do konca
retorično, vse eno samo -
kot pri Jesihu po pravilu
- briljantno neizčrpno
poigravanje z besedami in
sintagmami, metaforami
in slogi, vsemogočimi
jezikovnimi klišeji in
neologizmi, hitrimi
menjavanji govornih
položajev in razpoloženj v
kolikor mogoče širokem
razponu med smešnicami in
visoko liričnostjo.

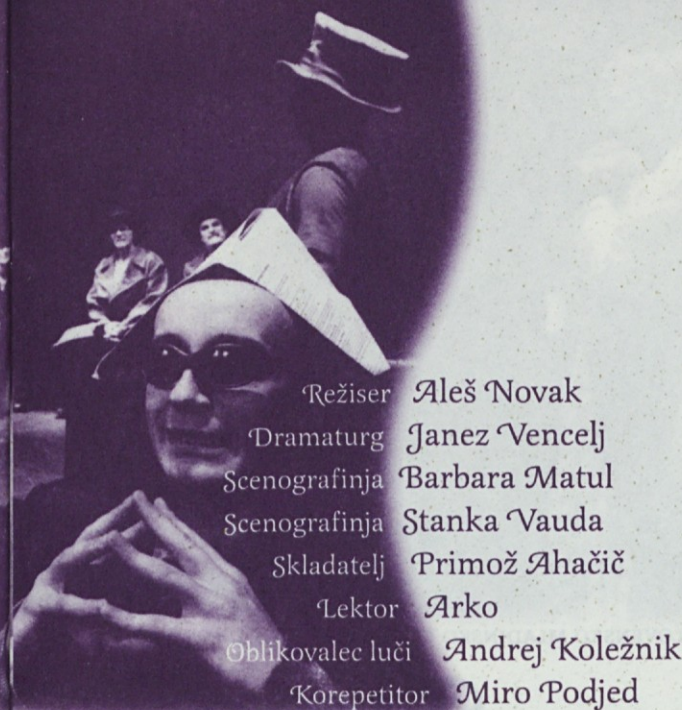
Andrej Inkret, Delo

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Boris A. Novak
**Hiša
IZ
kart**
(krstna uprizoritev)

Opraviti imamo torej z jezikavo, prerimano
in z jezikovnimi domislicami na gosto posuto
komedijo o smislu in transcendenci, o
krvavosti zgodovine in nesmiselnosti nasilja,
pa vendar z nečim smešnim - Bergson to
navaja celo kot primer; nadvse smešno je
gledati nekoga, ki se ima za akterja, v resnici
pa z njim kot na urvici neko upravlja. In
kot komedije so se Hiše iz kart režiser Aleš
Novak in sodelavci tudi lotili; dogajanje je
postavljeno v stisnjen prostor, scenografija
(Barbara Matul) je kot nalašč za hitre
svetlobne barvne menjave, s
privzdignjenim tronom v sredini, na
katerem vlada trenutno najvišji v
vladajoči barvi, tudi kostumi (Stanka
Vauda) omogočajo hitra preoblačenja,
ki jih zahteva konvertitska natura
podložnikov - ki jo je režija z zasedbo
dobro poudarila in naredila iz nje
sistem - prinašajo pa tudi nekatere
duhovite poudarke. Predvsem pa je
režija celotno dogajanje nadgradila z
opazujočimi osebami in njihovimi
reakcijami, s kupom dobrih in
nenasilnih domislic.

Matej Bogataj, Delo

Režiser Aleš Novak
Dramaturg Janez Vencelj
Scenografinja Barbara Matul
Scenografinja Stanka Vauda
Skladatelj Primož Ahačič
Lektor Arko
Oblikovalec luči Andrej Koležnik
Korepetitor Miro Podjed

Tomaž Gubenšek Jolly Joker
Stane Potisk Križev as
Miro Podjed Križev kralj
Nada Božič Križeva kraljica
Bojan Umek Križ 10
Simon Dobravec Križ 7, Rabelj
Jagoda Vajt Pikova dama, Karo dama
Igor Žužek Pikov fant
Igor Korošec Karo fant
Manca Ogorevc Srčeva dama
Renato Jenček Srčev fant

Novak v domišljeno igrivi in nadčasovno abstraktni stilizaciji uprizarja
na odru tako rekoč temeljno pravilo zgodovine sveta in civilizacije,
(samo)uničevalno krvavo riho revolucij in kontrarevolucij, svetovno
nazorskih, ideoloških, filozofskih, narodnostnih in vsakršnih drugih
posameznikovih in skupinskih družbenih manipulacij in (samo)prevrat ter
s svojim besednim mojstrstvom dokazuje, da je edino zatočišče svobode in
resnice v svetu vsesplošnega kraljestva niča in nereda pravzaprav je ta le
v umetnosti in da je kot tako dostopno le njenemu svečeniku - umetniku.

Slavko Pezdir, Novi tednik

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Damir Zlatař - Frey
Tirza

Slast na ustih gozdnega demona

Režiser Matjaž Pograjc

Glasba Demolition Group, Random logic

Vokalni aranžmaji za

skladbi Balada in

Mesečina Diego Barrios Ross

Komentarji in Scenograf Matjaž Pograjc

Likovna oprema Štefan Marflak

Kostumograf Alan Hranitelj

Asistentka kostumografije Aleksandra Šaronjić

Dramaturginja Ivica Buljan

Koreograf Branko Potočan

Lektorica Mateja Dermelj - Ropoša

*Zasanjan, poetičen in neizmerno čuten je
srčni utrip Tirzinih očarljivo čudaških
vzporednih resničnosti, po katerih se z
roko v roki sprehajajo njeni živi in mrtvi
junaki; fantastičen, sanjski in resničen je
obenem, vznemirljiv tudi, kadar mu
zmanjka vsebine, saj zmore slednjo
nadomestiti z dramatičnostjo čutov in
emocij. Predstava, ki jo je, skratka,
vredno obiskati ter se ob njej
nejeverno uščipniti, češ, saj smo še
vedno "samo" v teatru, kajne ?!*

Petra Pogorevc, Dnevnik

*Tirza je sprehod po temačnem
gozdu človekove psihe. Soočenje
vidnega in podzavestnega,
tragičnega in anekdotičnega in
igralci so središčna točka, na kateri
se oba svetova združujeta, demoni pa
oživijo.*

Simona Furlan, Stop

Neda R. Bric Tirza Kreuzberg
Damjana Černe Neža Kreuzberg
Niko Goršič Alojz Kreuzberg
Olga Kacjan Vereševa mati
Maruša Geymayer - Oblak Marija Snežna
Ivan Peternelj
Diego Barrios Ross k.g. Golob in golobica
Matej Recer Jurij
Marinka Štern Cilka
Dario Varga Vereš

CAFÉ TEATER LJUBLJANA

Vinko Möderndorfer
Jožef in

Režiser in songi Vinko Möderndorfer

Scenograf Andrej Stražišar

Kostumograf Alan Hranitelj

Skladatelj in korepetitor Mojmir Sepe

Marija

Skozi "kukalo" avtorjeve kritične posmehljivosti nam je dano videti dom sodobnega obrtniškega oziroma podjetniškega uspešneža, kjer sameva in skuša kar se da s pridom izkoristiti vzpenjajoč se družinski standard njegova zelo blebetava in pretirano vase zaverovana ženska pri petdesetih Marija. Z množico sodobnih pripomočkov in tehničnih priprav si skuša ohraniti in polepšati zdravo telo, s širokopoteznim najemanjem (najboljših) profesorjev (francoščine, klavirja...) in nekritičnim nakupovanjem najrazličnejših knjižnih pripomočkov od brezštevlnih akviziterjev skuša oplemenititi duha. Komedijski zaplet se razvije z njenega napačnega prepoznavanja pričakovanega profesorja francoščine v vodovodnem inštalaterju Jožefu, ki je nič hudega sluteč zgrešil naslov pravega naročnika, a tudi iz njegovega napačnega razumevanja dvoumnih namigov naključne gostiteljice, stereotipno prepoznane kot spolno zanemarjane in "sestradane" potrebnice. Kot se za burko spodobi, se ravno pravi čas vrne nič hudega sluteči potencialni rogonosec - mož.

IGRAJO

Jerica Mrzel Marija

Bojan Emeršič Jožef

Zlatko Šugman Franček

Ivo Godnič Sosed Dragec

Jože Pipan Klavirtransport

33

27. teden slovenske drame

smo realizirali od 15. do 24. maja 1997 in v tem času organizirali enajst (11) ponovitev desetih (10) različnih uprizoritev dramskih besedil slovenskih avtorjev, ki jih je izvedlo deset (10) gledališč oz. izvajalskih skupin. Predstave si je ogledalo skupaj okrog 2.000 obiskovalcev.

Poudarek festivala je bil na gledaliških uprizoritvah in ne na obfestivalskih dogodkih, saj smo menili, da lahko predvsem gledališka uprizoritev slovenskega dramskega besedila najbolj afirmativno poudari pomembnost festivala. Tokrat se je prvič od leta 1979 (ko je bila prvič podeljena "Nagrada Slavka Gruma" za najboljše slovensko dramsko besedilo preteklega leta), žirija odločila, da se ta nagrada ne podeli, ker naj bi nobeno od evidentiranih dramskih besedil ne ustrezalo kvaliteti, ki bi opravičevala to nagrado.

Žal so številne bolezni nekoliko spremenile zastavljeni program, tako da sta odpadli napovedani predstavi Lutkovnega gledališča iz Ljubljane (Milan Jesih: Zvezda in srce) ter Slovenskega komornega gledališča iz Ljubljane (Evald Flisar: Poslednja nedolžnost), Slovensko mladinsko gledališče pa je namesto napovedane predstave (Emil Hrvatini: Moške fantazije) sodelovalo na festivalu z uprizoritvijo dramskega besedila (Emila Filipčiča: Veselja dom).

S prestavitvijo festivala v mesec maj smo želeli v festival zajeti večje število uprizorjenih domačih dramskih besedil iz tekoče sezone.

Glavno finančno breme festivala nosita vsako leto proračuna Mestne Občine Kranj in Ministrstva za kulturo R Slovenije; ob tem pa festival realiziramo zaposleni v Prešernovem gledališču Kranj kot del svoje redne delovne obveznosti. Lanski festival sta v pomembnem deležu pomagala realizirati še Ljubljanska banka, d.d. Ljubljana kot glavni pokrovitelj ter Emona Merkur, trgovina na drobno Ljubljana kot stalni pokrovitelj.

Predstave festivala 97

I. Cankar	SNG DRAMA MARIBOR
<u>Pohujšanje v dolini Šentflorjanski</u>
T. Partljič	SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
<u>Gospa poslančeva</u>
D. Potočnjak	SNG DRAMA LJUBLJANA
<u>Metuljev ples</u>
B. Kobal	SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE TRST
<u>Afrika ali na svoji zemlji</u>
M. Zupančič	PRIMORSKO DRAMSKO
GLEDALIŠČE NOVA GORICA
<u>Čarobnice</u>
E. Filipčič	SLOVENSKO MLADINSKO
GLEDALIŠČE LJUBLJANA
<u>Veselja dom</u>
T. Partljič	MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
<u>Politika, bolezen moja</u>
B. Štampe Žmavc	LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR
<u>Ure kralja Mina</u>
A. Rozman - Roza	KUD FRANCE PREŠEREN
<u>Globoko grlo</u>
E. Flisar	PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
<u>Jutri bo lepše</u>

28. MEDSLOVENŠKE DRAME

Pršernovo gledališče Kranj

Pršernovo gledališče Kranj, od 1. do 10. aprila 1998

Evidentirana besedila za letošnjo "Nagrado Slavka Gruma"

M. Alujevič	Grofica celjska
M. Kleč	Xanax
A. Rozman	Globoko grlo
M. Tomšič	Jezus križani
F. Frančič	Spomenik
S. Koranter	Prelom tisočletja
V. Furlančič-Valentinčič	Peščena ura
Šifra: Lady M.	Variacija Godota
Šifra: Lady M.	Ogrnil sem se v tvojo misel S.
K. Dovjak	Tri osebe najdejo besedilo
B. Štampe Žmavc	O petelinu in pavu
B. Štampe Žmavc	Bajka o svetlobi
D. Potočnjak	Alisa, Alisa
M. Kurat	Nekaj dragega in popolnoma neuporabnega
M. Jesih	Deseti raček
M. Kremžar	Razprava
K. Muck	Yama I.
K. Muck	Yama II.
M. Rožanc	Prizori s hudičem
G. Gluvić	Norma
G. Gluvić	Jam Session
B. Gombač	Vžigalica v snegu
M. Zupančič	Vladimir
D. Zlatar-Fray	Tirza
V. Möderndorfer	Na sončni strani
N. Pop-Tasić	Kabaret Karla Jedermana
M. Svoljšak	Planetiada
S. Makarovič	Kokokoška Emilija
S. Horvat,	
N. Matjašec, K. Zupan	Elizabeth
A. Lindgren-A. Rozman	Pika
M. Pungartnik	Prihaja cirkus!
I. Lovrič	Limonada
M. Jesih	Kobila
V. Möderndorfer	Jožef in Marija
G. Gluvić	Z Andrejo v sobotno noč

Razpis "Nagrade Slavka Gruma"

Teden slovenske drame razpisuje "Nagrado Slavka Gruma" za najboljše slovensko dramsko besedilo. Nagrada je stalna. Podeli se diploma in denarna nagrada. Nagrada se lahko podeli enemu, dvema ali trem besedilom v enakem delu.

Dramska dela bo ocenjevala žirija, ki jo bo imenoval Programski svet Prešernovega gledališča Kranj, stalni organizator Tedna slovenske drame.

Za "Nagrado Slavka Gruma" konkurirajo nova slovenska dramska dela:

- uprizorjena
- tiskana
- predložena komisiji

Nagrade bomo podelili na Tednu slovenske drame 1999. Rok za pošiljanje besedil je 31. december 1998.

Avtorji naj pošljejo besedila v petih tipkopisih na naslov: Prešernovo gledališče Kranj, Glavni trg 6, 4000 Kranj s pripisom "Nagrada Slavka Gruma".

emona centri
emona marketi
emona trgovine

za vso družino v
emona merkur
trgovino

 emona merkur

trgovina na drobno, d.d. ljubljana

Gledališki list Prešernovega gledališča Kranj,
sezona 1997/98, št. 6

Izdaja Prešernovo gledališče Kranj

© Vse pravice pridržane

Za izdajatelja Milan Marinič.

Gledališki list sta uredila Janez Vencelj
in Jakob Kurat,
oblikovala Aleša Ergaver.

Tisk JAGRAF

Naklada 500 izvodov

Kranj, Slovenija, april 1998

52

č 57/1997/98

792

199900192